

موضوعات و بایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم

گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی ع

تنظیم: حسن رضا رضایی

کارشناسی ارشد تفسیر و علوم قرآن

چکیده

نوشتار حاضر به بایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم می‌پردازد و به صورت موضوعی مانند: کلیات، مدیریت در قرآن، مسایل اجتماعی، تربیتی، بهداشت روان، فراروان‌شناسی، پزشکی، حقوق، اقتصاد، هنر، فیزیک، کیهان‌شناسی، قرآن و طبیعت و... ذکر شده است امید است محققان و پژوهشگران برای نوشتن پایان‌نامه و کتاب از موضوعات ذیل استفاده نمایند تا شاهد شکوفایی پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم باشیم. عمده این موضوعات توسط اعضای گروه قرآن و علم، مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی ع پیشنهاد گردیده است.

واژه‌های اصلی: پژوهش، موضوعات، قرآن، علوم.

اهمیت مباحث میان‌رشته‌ای در زمینه قرآن و علوم، مستلزم آن است که پژوهش‌های وسیع و عمیق در این زمینه سامان یابد، یکی از عرصه‌های این پژوهش‌ها، تألیف پایان‌نامه‌های ارشد و رساله‌های دکتری است که نخستین شرط آن موضوع‌یابی است. در این نوشتار تلاش شد تا موضوعات متنوعی در زمینه قرآن و علوم طبیعی و انسانی ارائه گردد.

امید است که این مجموعه زمینه‌ساز تولید علم در مباحث میان‌رشته‌ای قرآن و علوم گردد.

کلیات

۱. بررسی رابطه علم با قرآن
۲. قلمرو قرآن و علم
۳. بررسی روش تفسیر علمی قرآن
۴. بررسی روش‌شناسانه تفسیر تطبیقی قرآن و علم
۵. بررسی روش‌شناسانه تفسیر میان رشته‌ای قرآن و علم
۶. آسیب‌شناسی تفاسیر علمی
۷. آسیب‌شناسی تفاسیر فلسفی
۸. آسیب‌شناسی تفاسیر کلامی
۹. اعجاز علمی قرآن در روایات اهل بیت علیهم‌السلام
۱۰. بررسی تفاسیر علمی در احادیث پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام
۱۱. بررسی گرایش تفسیر اجتماعی علامه فضل‌الله در تفسیر من وحی القرآن
۱۲. بررسی رویکرد اجتماعی به تفسیر قرآن
۱۳. بررسی رویکرد اخلاقی به تفسیر قرآن
۱۴. بررسی رویکرد ادبی به تفسیر قرآن
۱۵. بررسی رویکرد فقهی به تفسیر قرآن
۱۶. بررسی رویکرد فلسفی به تفسیر قرآن
۱۷. بررسی رویکرد کلامی به تفسیر قرآن
۱۸. بررسی زبان قرآن
۱۹. روش‌شناسی و مبانی تفسیر نشانه‌شناختی قرآن
۲۰. روش‌شناسی و مبانی تفسیر زبان‌شناختی قرآن
۲۱. بررسی دیدگاه‌ها در مورد هرمنوتیک و تأثیر آن در تفسیر قرآن
۲۲. تأثیر قرآن بر فرهنگ و تمدن بشر
۲۳. توجه قرآن به علم و تأثیر آن در پیشرفت مسلمین
۲۴. جامعیت قرآن و چگونگی پاسخگویی آن به نیازهای روز

۴۳. بررسی اعجاز علمی در احادیث نبوی
 ۴۴. رابطه حدیث و علم
 ۴۵. اعجاز علمی در احادیث امام علی علیه السلام
 ۴۶. اعجاز علمی در احادیث امام باقر علیه السلام
 ۴۷. اعجاز علمی در احادیث امام صادق علیه السلام
 ۴۸. انسان‌شناسی از منظر قرآن و مکاتب معاصر
 ۴۹. بررسی افول و ظهور تمدن‌ها در قرآن
 ۵۰. گرایش تفسیر سیاسی و اجتماعی قرآن از منظر امام خمینی رهبر
 ۵۱. قرآن و تاریخ
 ۵۲. قرآن و سکولاریزم
 ۵۳. قرآن و علوم عقلی
 ۵۴. قرآن و فرهنگ زمانه
 ۵۵. قرآن و فیمینیسیم
 ۵۶. قرآن و نیازهای زمان
 ۵۷. قرآن و هرمنوتیک
 ۵۸. حدیث و تاریخ
 ۵۹. فرهنگ گفتگو در قرآن
 ۶۰. شیوه پرسش و پاسخ در قرآن
 ۲۵. مبانی و روش‌شناسی تفسیر اجتماعی
 ۲۶. مبانی و روش‌شناسی تفسیر ادبی
 ۲۷. مبانی و روش‌شناسی تفسیر تاریخی
 ۲۸. مبانی و روش‌شناسی تفسیر سیاسی
 ۲۹. مبانی و روش‌شناسی تفسیر عرفانی
 ۳۰. مبانی و روش‌شناسی تفسیر فقهی
 ۳۱. مبانی و روش‌شناسی تفسیر فلسفی
 ۳۲. مبانی و روش‌شناسی تفسیر کلامی
 ۳۳. مبانی و روش‌شناسی تفسیر طنزطواری
 ۳۴. مبانی و روش‌شناسی تفسیر سرسید احمد خان
 ۳۵. بررسی تفسیرهای علمی در تفسیر نمونه
 ۳۶. بررسی تفسیرهای علمی علامه معرفت
 ۳۷. بررسی تفسیرهای علمی علامه طباطبایی
 ۳۸. بررسی تفسیرهای علمی فی ظلال القرآن
 ۳۹. نقش ائمه در علوم و تمدن اسلامی
 ۴۰. نقش نشانه‌شناسی در تفسیر قرآن
 ۴۱. نماد انگاری و واقع‌نمایی در قرآن
 ۴۲. همزیستی مسالمت‌آمیز ادیان و مذاهب از دیدگاه قرآن و روایات

بهداشت روان و قرآن

۶۱. بهداشت روانی از دیدگاه قرآن و حدیث
 ۶۲. تأثیر حجاب در بهداشت روانی
 ۶۳. تأثیر نماز در بهداشت روانی
 ۶۴. تأثیر ذکر خدا در بهداشت روانی
 ۶۵. تأثیر توکل در بهداشت روانی
 ۶۶. نقش اعتقادات در بهداشت روانی

۶۷. نقش صله رحم در بهداشت روانی
۶۸. قرآن و روان شناسی
۶۹. مسجد در قرآن و حدیث و پیامدهای روان‌شناختی و جامعه‌شناختی آن
۷۰. حدیث و روان شناسی
۷۱. حدیث و بهداشت روانی

قرآن و فیزیک

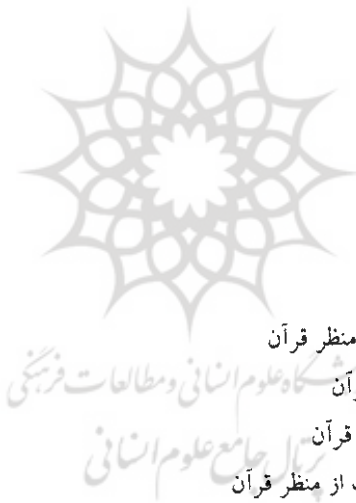
۷۲. مبانی و روش‌شناسی و آسیب‌شناسی تفسیر آیات فیزیکی قرآن
۷۳. فیزیک از نگاه قرآن
۷۴. فلسفه فیزیک در قرآن
۷۵. رابطه قرآن و فیزیک
۷۶. رعد و برق
۷۷. تقدیر و اندازه‌زنی
۷۸. رنگ‌ها در قرآن
۷۹. صداها در قرآن

قرآن و مدیریت

۸۰. مدیریت منابع انسانی از منظر قرآن
۸۱. رفتار سازمانی از منظر قرآن
۸۲. فرهنگ سازمانی از منظر قرآن
۸۳. وظایف و اصول مدیریت از منظر قرآن
۸۴. حدیث و مدیریت

قرآن و تربیت

۸۵. مبانی خاص تربیت در قرآن
۸۶. رابطه اخلاق و تربیت
۸۷. اهداف تربیت در قرآن
۸۸. تربیت عاطفی در قرآن
۸۹. تربیت جسمی در قرآن
۹۰. تربیت عقلی در قرآن
۹۱. تربیت علمی در قرآن
۹۲. تربیت عقیدتی در قرآن
۹۳. تربیت اخلاقی در قرآن
۹۴. تربیت عبادی در قرآن

۹۵. تربیت خانوادگی در قرآن
۹۶. تربیت اقتصادی در قرآن
۹۷. تربیت سیاسی در قرآن
۹۸. تربیت مدیریتی در قرآن
۹۹. تربیت فرهنگی و اجتماعی در قرآن
۱۰۰. تربیت جنسی در قرآن
۱۰۱. مراحل تربیت در حیات انسان در قرآن
۱۰۲. اصول کلی تربیت در قرآن (اصل اختیار و آزادی - اصل تدریج - اصل اعتدال و ...)
۱۰۳. روش‌شناسی تربیت قرآنی
۱۰۴. روش تربیتی انذار
۱۰۵. روش تربیتی تبشیر
۱۰۶. روش تربیتی تنبیه (قهر- نکوهش و ...)
۱۰۷. روش تربیتی تشویق و تحریض
۱۰۸. روش تربیتی موعظه و نصیحت
۱۰۹. روش تربیتی پرسش‌گری
۱۱۰. روش تربیتی عبرت‌دهی
۱۱۱. روش تربیتی تذکر
۱۱۲. روش تربیتی الگودهی
۱۱۳. روش‌های غیر مستقیم (مشاوره و ...)
- تربیت در قرآن
۱۱۴. روش تربیتی مقایسه
۱۱۵. حکمت و برهان
۱۱۶. روش تربیتی جدال
۱۱۷. روش تربیتی تکرار و تلقین
۱۱۸. روش تربیتی اجمال و تفصیل
۱۱۹. روش تربیتی عادی سازی
۱۲۰. روش تربیتی تشبیه و تمثیل
۱۲۱. روش تربیتی اعطای بینش (توجیه شناختی مثل بیان حکمت کارها و ...)
۱۲۲. روش تربیتی امتنان الهی
۱۲۳. روش تربیتی امتحان و ابتلاء
۱۲۴. روش تربیتی قصه‌گویی
۱۲۵. عوامل ابزاری تربیت در قرآن
۱۲۶. عوامل زمینه‌ای تربیت در قرآن
۱۲۷. عوامل فاعلی تربیت در قرآن
۱۲۸. موانع تربیت
۱۲۹. الگوهای تربیتی قرآن [زنان و مردان نمونه]
۱۳۰. اصول تربیت از دیدگاه قرآن
۱۳۱. بررسی اهداف تربیت از منظر قرآن
۱۳۲. بررسی روش‌های تربیتی از منظر قرآن
۱۳۳. روش تربیتی پیامبر ﷺ از دیدگاه قرآن و سنت
۱۳۴. روش‌های تربیتی اهل بیت علیهم السلام
۱۳۵. روش و اهداف قصه در قرآن
۱۳۶. شیوه‌های تبلیغی در قرآن و علم ارتباطات
۱۳۷. حدیث و علوم تربیتی

قرآن و پزشکی

۱۳۸. اصول کلی پزشکی در قرآن
۱۳۹. تاریخ علوم پزشکی و تأثیر قرآن بر رشد آن
۱۴۰. شفاء بودن قرآن
۱۴۱. اخلاق پزشکی (پزشکی معنویت، اهداف پزشکی) از منظر قرآن و حدیث
۱۴۲. دستگاه ادراکی - تناسلی در قرآن
۱۴۳. جنین شناسی در قرآن
۱۴۴. دستگاه‌های دیگر بدن (آناتومی و فیزیولوژی)
۱۴۵. حواس ویژه در قرآن
۱۴۶. تغذیه در قرآن
۱۴۷. بهداشت جسمی (وضو و غسل و طهارت و نظافت)
۱۴۸. بهداشت روانی در قرآن
۱۴۹. بهداشت جنسی (انحرافات جنسی، زنا)
۱۵۰. درمان در قرآن
۱۵۱. بیماریها در قرآن (برص - عقیم ...)
۱۵۲. وراثت و ژنتیک در قرآن و حدیث
۱۵۳. شیر مادر و دوران شیردهی در قرآن و حدیث
۱۵۴. ذبح اسلامی از منظر قرآن و علم
۱۵۵. روزه از منظر قرآن و علم
۱۵۶. آفرینش انسان از منظر قرآن و نظریه داروین
۱۵۷. قرآن و علوم پزشکی
۱۵۸. حدیث و طب
۱۵۹. حدیث و تغذیه
۱۶۰. حدیث و تربیت بدنی
۱۶۱. بررسی احادیث طبی اهل بیت علیهم‌السلام
۱۶۲. بررسی ماهیت مرگ و حیات از منظر قرآن و علم
۱۶۳. خوردنی‌ها از منظر قرآن و علم

۱۶۴. آشامیدنی‌ها از منظر قرآن و علم

قرآن و کیهان‌شناسی

۱۶۵. آغاز آفرینش (دوره‌ها و ...) در قرآن و علم

۱۶۶. انجام آفرینش در قرآن و علم

۱۶۷. گستره و گسترش جهان در قرآن و علم

۱۶۸. منظومه شمسی و کهکشان‌ها در قرآن و علم

۱۶۹. آسمان و آسمان‌های هفتگانه در قرآن و علم

۱۷۰. خورشید در قرآن و علم

۱۷۱. زمین در قرآن و علم

۱۷۲. ماه (هلال، شهور و بروج) در قرآن و علم

۱۷۳. نیروی جاذبه در قرآن و علم

۱۷۴. جهت‌شناسی

۱۷۵. تقویم طبیعی و زمان عبادت در قرآن و علم

۱۷۶. موجودات زنده در آسمان در قرآن و علم

۱۷۷. شهاب در قرآن و علم

۱۷۸. رصد در قرآن و علم

۱۷۹. شب و روز در قرآن و علم

۱۸۰. زمان (زمان‌مندی، سنه، عام و ...) در قرآن و علم

۱۸۱. بروج در قرآن و علم

۱۸۲. قرآن و کیهان‌شناسی

۱۸۳. بررسی احادیث کیهان‌شناختی اهل بیت علیهم‌السلام

قرآن و هنر

۱۸۴. فلسفه هنر (اصول و مبانی هنر، مفهوم زیبایی در قرآن)

۱۸۵. غنا در قرآن

۱۸۶. موسیقی قرآن

۱۸۷. صورت‌گری (نقاشی) در قرآن و حدیث

۱۸۸. مجسمه‌سازی (با لحاظ تاثیر قرآن بر هنر)
۱۸۹. صنایع دستی در قرآن و حدیث
۱۹۰. روایتگری و قصه پردازی قرآن
۱۹۱. بلاغت و بدیع در قرآن
۱۹۲. نثر قرآنی
۱۹۳. هنر قرآن در چینش آیات
۱۹۴. تناسب و سازگاری قرآن (هارمونی)
۱۹۵. تخیل در قرآن
۱۹۶. خطاطی قرآن
۱۹۷. تذهیب قرآن
۱۹۸. معماری در قرآن
۱۹۹. سخنوری در قرآن
۲۰۰. قرآن و شعر
۲۰۱. تاثیر قرآن بر شعر فارسی
۲۰۲. سینما (فیلم‌های قرآنی - ایده‌های قرآنی در فیلم‌ها)
۲۰۳. طنز در قرآن و حدیث
۲۰۴. تاثیرپذیری هنرمندان مسلمان از قرآن
۲۰۵. تاثیرپذیری سرودها و موسیقی‌های مسلمانان از قرآن
۲۰۶. تاثیرپذیری هنرهای جدید از قرآن (گرافیک، طراحی و ...)
۲۰۷. نمایش در قرآن (داستان داود - کلاغ قابیل - مرغان ابراهیم و ...)
۲۰۸. شهرسازی از منظر قرآن و علم
۲۰۹. قرآن و تمدن‌سازی
۲۱۰. قرآن و فرهنگ‌سازی

قرآن و طبیعت

۲۱۱. خدا و طبیعت (مخلوق بودن، مبوب بودن، نعمت بودن طبیعت) از منظر قرآن
۲۱۲. انسان و طبیعت (خلق طبیعت برای انسان، نگاه خدا محورانه به طبیعت، خلافت انسان و صفات انسان مرتبط با طبیعت) تاثیر طبیعت بر انسان از منظر قرآن

۲۱۳. ویژگی‌های طبیعت (نظام احسن، نظم و...) از منظر قرآن
۲۱۴. طبیعت و شناخت (تفکر در طبیعت، طبیعت منبع شناخت طبیعت نشانه خداشناسی و معادشناسی) از منظر قرآن
۲۱۵. آغاز تا انجام حیات (پیدایش حیات، اجل داشتن، نظریه تکامل) از منظر قرآن
۲۱۶. افساد در طبیعت (فساد فی الارض) از منظر قرآن
۲۱۷. تغذیه از طبیعت از منظر قرآن و حدیث و علم
۲۱۸. شکار از منظر قرآن و حدیث
۲۱۹. وظایف انسان در مورد طبیعت (عمران، شکر و ...) از منظر قرآن و حدیث
۲۲۰. وظایف انسان در مورد حیوانات از منظر قرآن و حدیث
۲۲۱. آسیب‌شناسی بهره‌گیری از طبیعت (اسراف، تبذیر، ظلم و ...) از منظر قرآن و حدیث
۲۲۲. درختان و بوته‌ها، گلها و سبزی‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۳. مراتع از منظر قرآن و علم
۲۲۴. جنگل‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۵. گیاهان خاص (انجیر، نخل و غیره، زیتون و انار ...) از منظر قرآن و علم
۲۲۶. سبزی‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۷. زوجیت گیاهان از منظر قرآن و علم
۲۲۸. لقاح گیاهان از منظر قرآن و علم
۲۲۹. دامها از منظر قرآن و علم
۲۳۰. پرندگان (طیور و ...) از منظر قرآن و علم
۲۳۱. حشرات (زنبور، عسل، مورچه و ...) از منظر قرآن و علم
۲۳۲. آبزیان از منظر قرآن و علم
۲۳۳. پرندگان از منظر قرآن و علم
۲۳۴. خزندگان از منظر قرآن و علم
۲۳۵. کوهها از منظر قرآن و علم
۲۳۶. دره‌ها از منظر قرآن و علم
۲۳۷. زراعت از منظر قرآن و علم
۲۳۸. باغ‌ها از منظر قرآن و علم

۲۳۹. میوه‌ها از منظر قرآن و علم
۲۴۰. گل‌ها از منظر قرآن و علم
۲۴۱. آب از منظر قرآن و علم
۲۴۲. باران (و برف و تگرگ و یخ) از منظر قرآن و علم
۲۴۳. رودها از منظر قرآن و علم
۲۴۴. چشمه‌ها و چاه‌ها از منظر قرآن و علم
۲۴۵. دریاها و اقیانوس‌ها از منظر قرآن و علم
۲۴۶. آب‌های زیرزمینی از منظر قرآن و علم
۲۴۷. سیل از منظر قرآن و علم
۲۴۸. انبارش مصنوعی آب (سد) از منظر قرآن و علم
۲۴۹. ابر از منظر قرآن و علم
۲۵۰. باد از منظر قرآن و علم
۲۵۱. لجاج ابرها از منظر قرآن و علم
۲۵۲. اتمسفر (جو و آسمان اطراف زمین) از منظر قرآن و علم
۲۵۳. آب و هوا (گرما و سرما، ...) از منظر قرآن و علم
۲۵۴. رعد و برق از منظر قرآن و علم
۲۵۵. معادن (آهن و ...) از منظر قرآن و علم
۲۵۶. آتش از منظر قرآن و علم
۲۵۷. کره زمین (از جهت زیست محیطی) از منظر قرآن و علم
۲۵۸. خاک و سنگ از منظر قرآن و علم
۲۵۹. بیابان (بیابان‌زایی و بیابان‌زدایی) از منظر قرآن و علم
۲۶۰. شهر آرمانی قرآن (آیات سبا) از منظر قرآن و علم
۲۶۱. محیط زیست از منظر قرآن و حدیث و علم
۲۶۲. حدیث و محیط زیست
۲۶۳. بررسی احادیث طبیعی شناختی اهل بیت علیهم‌السلام

قرآن و فراوانشناسی

۲۶۴. شعبده و چشم‌بندی از منظر قرآن، حدیث و علم

۲۶۵. روح از منظر قرآن و علم
 ۲۶۶. کهانت از منظر قرآن و علم
 ۲۶۷. تنجیم از منظر قرآن و علم
 ۲۶۸. پیشگویی و غیب‌گویی از منظر قرآن و علم
 ۲۶۹. دور آگاهی (تله پاتی - اجد ریج یوسف) از منظر قرآن و علم
 ۲۷۰. دعا از منظر قرآن و علم
 ۲۷۱. رؤیا از منظر قرآن و علم
 ۲۷۲. تعبیر خواب (در قرآن - با شواهد قرآنی - اعتبار آن)
 ۲۷۳. الهام از منظر قرآن و علم
 ۲۷۴. سخن گفتن حیوانات از منظر قرآن و علم
 ۲۷۵. احضار ارواح از منظر قرآن و علم
 ۲۷۶. زیباشناسی در قرآن و حدیث و علم
 ۲۷۷. تجسم اعمال از منظر قرآن و علم
 ۲۷۸. جن از منظر قرآن و علم
 ۲۷۹. سحر از منظر قرآن و علم
 ۲۸۰. چشم زخم از منظر قرآن و علم
 ۲۸۱. روح از منظر قرآن و علم

قرآن و اقتصاد

۲۸۲. جرایم اقتصادی از ۲۹۰. ربا
 دیدگاه قرآن و اقتصاد ۲۹۱. رزق
 ۲۸۳. رابطه قرآن و اقتصاد ۲۹۲. زکات
 ۲۸۴. رابطه حدیث و اقتصاد ۲۹۳. زهد و قناعت
 ۲۸۵. اربث ۲۹۴. صدقه
 ۲۸۶. اسراف و تبذیر ۲۹۵. عدالت اقتصادی
 ۲۸۷. انفاق ۲۹۶. عقود اقتصادی
 ۲۸۸. انفال ۲۹۷. فقر و غنی
 ۲۸۹. خمس ۲۹۸. کار

۲۹۹. کنز
 ۳۰۰. مال و ثروت
 ۳۰۱. مالکیت
 ۳۰۲. مفساد اقتصادی
 ۳۰۳. وصیت
 ۳۰۴. اخلاق اقتصادی و اقتصاد در قرآن
 مفاهیم ارزشی و تأثیر آن در ۳۱۳. محیط زیست
 اقتصاد ۳۱۴. مصرف
 ۳۰۵. انسان‌شناسی و اقتصاد ۳۱۵. نظام انگیزشی (انگیزه تولید، توزیع و مصرف و ...)
 ۳۰۶. اهداف اقتصاد در قرآن ۳۱۶. هستی‌شناسی و اقتصاد
 ۳۰۷. تجارت

قرآن و تاریخ

۳۱۷. کلیات تاریخ و قرآن
 ۳۱۸. آدم (حوا، هابیل، قابیل)
 ۳۱۹. نوح (همسر نوح، فرزند نوح، قوم نوح، سیلاب و کشتی نوح)
 ۳۲۰. ابراهیم (ساره، هاجر، ابراهیم، آزر، نمرود)
 ۳۲۱. اسماعیل
 ۳۲۲. اسحاق
 ۳۲۳. یعقوب
 ۳۲۴. یوسف (برادران یوسف، عزیز، زلیخا (امراة عزیز)، زندانیان همراه)
 ۳۲۵. لوط (همسر لوط، دختران لوط، قوم لوط، موفکات)
 ۳۲۶. موسی (مادر موسی، همسر موسی، معلم موسی (خضر)، فتی، اخت موسی)
 ۳۲۷. الیاس
 ۳۲۸. الیسع
 ۳۲۷. بنی اسرائیل (اصحاب السبت و ...)
 ۳۲۸. آل عمران (عمران و همسر عمران)
 ۳۲۹. هارون (آل هارون، اخت هارون)
 ۳۳۰. فرعون (آل فرعون، قوم فرعون، همسر فرعون، بدن فرعون: ملأئه)
 ۳۳۱. شعیب (دختران شعیب، اصحاب مدین، اصحاب الایکه)
 ۳۳۲. عیسی (حواریون، رسولان (اصحاب القریه، عروج و ...)
 ۳۳۳. مریم (الیه بودن و ...)
 ۳۳۴. زکریا (همسر زکریا)
 ۳۳۵. یحیی
 ۳۳۶. ادریس
 ۳۳۷. الیاس
 ۳۳۸. الیسع

۳۳۹. ایوب
 ۳۴۰. ذوالکفل
 ۳۴۱. صالح (قوم ثمود، ناقة، اصحاب الحجر)
 ۳۴۲. هود (قوم عاد)
 ۳۴۳. یونس (قوم یونس، حوت)
 ۳۴۴. عزیز
 ۳۴۵. داود (جالوت، طالوت)
 ۳۴۶. سلیمان (بلیس، هاروت و ماروت)
 ۳۴۷. لقمان (پسر لقمان، مواعظ)
 ۳۴۸. ذوالقرنین (یا جوج و مأجوج)
 ۳۴۹. قوم تبع
 ۳۵۰. اصحاب الرس
 ۳۵۱. اصحاب کهف و رقیم
 ۳۵۲. اسباط
 ۳۵۳. اصحاب الاخدود
 ۳۵۴. اصحاب قبل
 ۳۵۵. مجوس (اشاره به زرتشت)
 ۳۵۶. صابئین
 ۳۵۷. بابل
 ۳۵۸. مدین
 ۳۵۹. احقاف
 ۳۶۰. حجر
 ۳۶۱. بین السدین
 ۳۶۲. ارم
 ۳۶۳. مصر
 ۳۶۴. نیل (یم، ساحل)
 ۳۶۵. بحر احمر
 ۳۶۶. مجمع البحرين
 ۳۶۷. سینا
 ۳۶۸. وادی الایمن
 ۳۶۹. طور
 ۳۷۰. طوی
 ۳۷۱. سبا
 ۳۷۲. قریه (انطاکیه و ...)
 ۳۷۳. کهف
 ۳۷۴. روم
 ۳۷۵. کوه جودی
 ۳۷۶. جاهلیت (اولی و ثانیه)
 ۳۷۷. بعثت (اشاره به شبهه ورقة بن نوفل)
 ۳۷۸. دعوت پیامبر (سیر تطور، شیوه‌ها، ...)
 ۳۷۹. همسران پیامبر ﷺ (عایشه، حدیث افک، امهات المؤمنین و ...)
 ۳۸۰. تابعین
 ۳۸۱. زید (شبهه ازدواج زینب)
 ۳۸۲. مشرکان
 ۳۸۳. منافقان
 ۳۸۴. اهل کتاب (خلاصه)
 ۳۸۵. یهود
 ۳۸۶. مسیحیت
 ۳۸۷. ارض مقدس
 ۳۸۸. حبیب نجار (مؤمن آل یاسین)
 ۳۸۹. اصحاب
 ۳۹۰. ابولهب (و همسر او)

۳۹۱. معراج
۳۹۲. هجرت
۳۹۳. تغییر قبله (به مباحث تفسیری و
- فقهی اشاره شود)
۳۹۴. جنگ‌های پیامبر صلی الله علیه و آله
۳۹۵. بدر
۳۹۶. احد
۳۹۷. احزاب
۳۹۸. صلح حدیبیه
۳۹۹. فتح مکه
۴۰۰. حنین
۴۰۱. برائت (بعد سیاسی در روابط بین الملل بحث شود)
۴۰۲. حج و عمره پیامبر صلی الله علیه و آله
۴۰۳. غدیر
۴۰۴. مکه (البلد الامین، ام القرى، بکه)
۴۰۵. مسجد الحرام
۴۰۶. مسجد النبی
۴۰۷. صفا و مروه
۴۰۸. کعبه
۴۰۹. مقام ابراهیم
۴۱۰. عرفات
۴۱۱. منی
۴۱۲. مشعرالحرام
۴۱۳. غار ثور
۴۱۴. غار حراء
۴۱۵. حرم
۴۱۶. مسجد الانصی
۴۱۷. مساجد (قبا، ضرار)
۴۱۸. مدینه (یثرب)
۴۱۹. شجره (تحت الشجره)
۴۲۰. فلسفه تاریخ
۴۲۱. واژگان تاریخی (امت، قرن، یوم)
۴۲۲. تمدن در قرآن
۴۲۳. محمد
۴۲۴. اشمونیل (سمونیل)
۴۲۵. طالوت و جالوت
۴۲۶. اصحاب صفه
۴۲۷. اصحاب عقبه
۴۲۸. ترور پیامبر صلی الله علیه و آله (تلاشهای مختلف در ترور پیامبر به ویژه اصحاب عقبه پرداخت شود.)
۴۲۹. شق القمر
۴۳۰. اعراب (بادیه نشینی)
۴۳۱. آزر
۴۳۲. آسیه بنت مزاحم (همسر فرعون)
۴۳۳. ملک مصر
۴۳۴. عزیز مصر
۴۳۵. آصف بن برخیا
۴۳۶. آمنه بنت وهب
۴۳۷. شیطان
۴۳۸. ابلیس
۴۳۹. ابوطالب
۴۴۰. احبار
۴۴۱. اتیون

۴۴۲. افسانه غرانیق
 ۴۴۳. تعرب بعد الهجرة
 ۴۴۴. بیعت
 ۴۴۵. تابوت بنی اسرائیل
 ۴۴۶. بیت المعمور
 ۴۴۷. بخت نصر
 ۴۴۸. عزی
 ۴۴۹. ود
 ۴۵۰. یغوث
 ۴۵۱. اساطیر
 ۴۵۲. بشارت عهدین به ظهور پیامبر ﷺ
 ۴۵۳. احمد
 ۴۵۴. اتمی
 ۴۵۵. سامری
 ۴۵۶. رتیون
 ۴۵۷. ذبیح الل
 ۴۵۸. مستهزنان پیامبر ﷺ
 ۴۵۹. دحیه کلبی
 ۴۶۰. بعل
 ۴۶۱. منات
 ۴۶۲. لات
 ۴۶۳. بت
 ۴۶۴. هاروت و ماروت
 ۴۶۵. باب حطه
 ۴۶۶. مهاجران
 ۴۶۷. انصار
 ۴۶۸. اوس و خزرج
 ۴۶۹. تاریخ گذاری در تاریخ (با توجه به زمان
 حوادث تاریخی و شبهات جدید)
 ۴۷۰. نسر
 ۴۷۱. بنی نضیر
 ۴۷۲. الواح
 ۴۷۳. رهبانیت
 ۴۷۴. معابد (کلیسا و صومعه...)
 ۴۷۵. نذر (بحث تاریخی)
 ۴۷۶. کهانت (فقط بحث تاریخی آن)
 ۴۷۷. قسیس
 ۴۷۸. قریش
 ۴۷۹. قربانی
 ۴۸۰. قرآن و تاریخ
 ۴۸۱. بنی قینقاع
 ۴۸۲. بنی مصطلق
 ۴۸۳. بنی قریظه
 ۴۸۴. حضر
 ۴۸۵. صاحب الغار
 ۴۸۶. خدیجه بنت خویلد
 ۴۸۷. حواریون
 ۴۸۸. حنیف
 ۴۸۹. حنفاء
 ۴۹۰. مؤمن آل فرعون
 ۴۹۱. زمزم
 ۴۹۲. حجة الوداع
 ۴۹۳. سحر
 ۴۹۴. قارون

۴۹۵. صحف

۴۹۷. صلیب

۴۹۶. زبور

قرآن و سیاست

- ۴۹۸. درآمدی بر معرفت شناسی
- ۴۹۹. واژگان سیاسی قرآن
- ۵۰۰. اهداف حکومت
- ۵۰۱. اصول و قواعد سیاست
- ۵۰۲. روش شناسی نظریه پردازی
- ۵۰۳. آزادی در قرآن
- ۵۰۴. عدالت و برابری در قرآن
- ۵۰۵. نظام سیاسی در دیدگاه قرآن
- ۵۰۶. مشروعیت در قرآن
- ۵۰۷. امر به معروف و نهی از منکر
- ۵۰۸. تقیه
- ۵۰۹. جهاد
- ۵۱۰. فرهنگ سیاسی
- ۵۱۱. انقلاب
- ۵۱۲. جریان شناسی سیاسی
- ۵۱۳. وحدت امت
- ۵۱۴. امنیت در قرآن
- ۵۱۵. مردم سالاری دینی
- ۵۱۶. ولایت و رهبری
- ۵۱۷. قدرت
- ۵۱۸. تولی و تبری
- ۵۱۹. احزاب
- ۵۲۰. مصلحت
- ۵۲۱. شورا
- ۵۲۲. بیعت
- ۵۲۳. روابط بین الملل
- ۵۲۴. مشارکت سیاسی
- ۵۲۵. توسعه سیاسی
- ۵۲۶. کلیات
- ۵۲۷. آیات الاحکام سیاسی

قرآن و فقه و حقوق

- ۵۲۸. احکام شرایع سابقه
- ۵۲۹. احکام و قواعد ارث
- ۵۳۰. احکام و قواعد وصیت
- ۵۳۱. آزادی بیان و عقیده
- ۵۳۲. ازدواج موقت (متعہ)
- ۵۳۳. اصول حاکم بر روابط بین الملل
- ۵۳۴. اصول حقوق جزا (جرایم و مجازات‌ها)
- ۵۳۵. اصول دادرسی
- ۵۳۶. امت
- ۵۳۷. امر به معروف و نهی از منکر (کنترل اجتماعی جرم)
- ۵۳۸. آموزه‌های حقوق اساسی
- ۵۳۹. آموزه‌های سیاست جنایی

موضوعات و بایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی قم ۲۰۲۱

پژوهشگاه علوم انسانی
رتال جامع علوم انسانی

۵۴۰. اهداف حقوق
۵۴۱. اهداف مجازات
۵۴۲. ایلاء
۵۴۳. بررسی مجازات‌های بدنی
۵۴۴. بلوغ و رشد
۵۴۵. پیشگیری از جرم
۵۴۶. تعدد زوجات
۵۴۷. تناسب جرم و مجازات (تناسب)
- کیفر و گناه
۵۴۸. جایگاه توبه به لحاظ فقهی -
۵۴۹. جرائم علیه اخلاق و عفت
۵۵۰. جرائم علیه امنیت داخلی
- (محاربه و ...)
۵۵۱. جرائم علیه اموال و آسایش عمومی
۵۵۲. جرائم علیه سلامت عقل (شرب خمر و ...)
۵۵۳. جرائم علیه شخصیت معنوی افراد (قذف توهین و افترا)
۵۵۴. جرم پوشی (بزه پوشی)
۵۵۵. جرم‌شناسی (بررسی عوامل جرم‌زا)
۵۵۶. جرم و گناه (جرم حقوقی)
۵۵۷. جنگ و صلح
۵۵۸. جهاد و حقوق بین‌الملل
۵۵۹. حق تعلیم و تربیت
۵۶۰. حق دینداری
۵۶۱. حقوق اقلیت‌ها
۵۶۲. حقوق زن
۵۶۳. حقوق کودک
۵۶۴. حقوق و اخلاق
۵۶۵. حقوق و تکلیف زوجین
۵۶۶. خانواده (حقوقی، اخلاقی، اجتماعی)
۵۶۷. دیه و جنایات غیر عمدی
۵۶۸. رابطه تشریح و تکوین
۵۶۹. سوگند
۵۷۰. شهادت
۵۷۱. شیوه بیان قواعد حقوقی
۵۷۲. طلاق
- ۵۷۳.ظهار
۵۷۴. عدالت حقوقی
۵۷۵. عده
۵۷۶. عفو محکومان (مجرمان)
۵۷۷. فلسفه تفاوت زن و مرد (در مسایل حقوقی)
۵۷۸. قاعده احسان
۵۷۹. قاعده اصله اللزوم
۵۸۰. قاعده عسر و حرج
۵۸۱. قاعده نفی سبیل
۵۸۲. قصاص و جنایات عمدی
۵۸۳. قضاوت پیامبران
۵۸۴. قلمرو حقوق در قرآن
۵۸۵. قواعد عمومی مسئولیت مدنی
۵۸۶. قواعد فقهی (مستنبطه)
۵۸۷. لعان

۵۸۸. مهریه
 ۵۸۹. نفقه
 ۵۹۰. نشوز، شقاق و داوری
 ۵۹۱. ماهیت و فلسفه حق
 ۵۹۲. مبانی حقوق بشر
 ۵۹۳. مجازات تبعید
 ۵۹۴. مجازات صلب
 ۵۹۵. مسئولیت کیفری
 ۵۹۶. معاونت در جرم (قاعده تعاون)
 ۵۹۷. مقاصد شریعت
 ۵۹۸. منابع (فقه)
۵۹۹. موانع نکاح
 ۶۰۰. واژگان فقهی - حقوقی
 ۶۰۱. وضعیت حقوقی اسرای جنگی
 ۶۰۲. تغییر جنسیت در قرآن
 ۶۰۳. بررسی حقوق زن در قرآن و تطبیق آن با قوانین کشورهای مختلف
 ۶۰۴. روابط بین الملل در قرآن
 ۶۰۵. حقوق زن در قرآن و پاسخ به شبهات آنها
 ۶۰۶. حکومت از دیدگاه قرآن و علوم سیاسی
 ۶۰۷. حقوق کودکان در قرآن

قرآن و معرفت شناسی

۶۰۸. واژگان معرفتی (دستگاه واره و نسبت آنها با هم)
 ۶۰۹. مبانی و روش شناسی استنباط مفاهیم و مباحث معرفت شناسی از قرآن
 ۶۱۰. حقیقت معرفت (هستی شناسی معرفت)
 ۶۱۱. معرفت حقیقی
 ۶۱۲. برهان
 ۶۱۳. امکان معرفت
 ۶۱۴. شک گرایی (نقد)
 ۶۱۵. نسبی گرایی (نقد)
 ۶۱۶. ظن و یقین
 ۶۱۷. مباحث زبان شناختی در قرآن
 ۶۱۸. ذهن، زبان و معرفت
۶۱۹. اعجاز زبانی قرآن
 ۶۲۰. اقسام معرفت
 ۶۲۱. منابع معرفت
 ۶۲۲. ابزار معرفت (حسن)
 ۶۲۳. ابزار معرفت (خیال)
 ۶۲۴. ابزار معرفت (عقل)
 ۶۲۵. ابزار معرفت (فواد و قلب)
 ۶۲۶. اعجاز و معرفت
 ۶۲۷. دستگاه منطق قرآنی (صوری)
 ۶۲۸. ارزیابی دستگاه های منطقی
 ۶۲۹. قرآن و محالات و تناقضات
 ۶۳۰. شیوه های احتجاج استدلال و توجیه در قرآن
 ۶۳۱. قیاس ها
 ۶۳۲. استقراء
 ۶۳۳. رد مغالطات در قرآن (صوری و معنایی)

۶۳۴. قرآن و مباحث سمانیتکی منطق
 ۶۳۵. تعریف در قرآن
 ۶۳۶. هرمنوتیک
 ۶۳۷. عوامل و موانع معرفت
 ۶۳۸. معرفت دینی و معیار آن
 ۶۳۹. ارزش‌سنجی و شیوه‌های آن در قرآن
 ۶۴۰. تاریخ‌مندی معرفت
 ۶۴۱. علوم‌شناختی و هوش مصنوعی
 ۶۴۲. فلسفه علم (تبیین علمی، مباحث نظریه‌های علمی، منشأ تکون نظریه نسبت مدل‌های علم و تطورات علمی یا ادواری بودن)
 ۶۴۳. روش علمی (استقراء و تجربه)
 ۶۴۴. داده‌های تجربی و قرآن
 ۶۴۵. قرآن و نظریه‌پردازی علمی
 ۶۴۶. عقل و علم (رابطه و تاثیر و...)
 ۶۴۷. ساختار و مابعد الطبیعه نظریه‌های علمی
 ۶۴۸. فطرت و معرفت

قرآن و جامعه‌شناسی

۶۴۹. جامعه (اصالة الفرد واصالة الجماعة، تأثیر فرد بر جامعه و بالعکس)
 ۶۵۰. قانون‌مندی جامعه (اصل قانونمندی و تصادفی بودن، جبر اجتماعی، سنن اجتماعی و...)
 ۶۵۱. قرآن و نظریه اجتماعی
 ۶۵۲. گروه‌شناسی (منزلی - دینی و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۳. نقش‌های و منزلت‌ها (پدری، همسری و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۴. نهادها (کلیات، تأثیر و تأثیرات - موارد غیر از جاعی مثل: حکومت، آموزش و پرورش و...)
 ۶۵۵. نهاد دین از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۶. نهاد خانواده از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۷. سازمان‌های دینی مثل مسجد و غیر دینی مثل شورا و... از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۸. فرهنگ و آسیب‌شناسی فرهنگ از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۵۹. هنجارها و ناهنجاری‌های اجتماعی از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۰. انحرافات و کج رویها از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۱. اجتماع و جامعه مدنی از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۲. بررسی واژگان اجتماعی در قرآن
 ۶۶۳. ظهور و انجام تاریخ از منظر قرآن و جامعه‌شناسی

۶۶۴. جامعه مطلوب از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۵. عوامل اعتلاء و انحطاط جامعه از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۶. جامعه از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۷. آثار اجتماعی دین از نگاه قرآن
 ۶۶۸. آسیب‌شناسی تفاسیر اجتماعی
 ۶۶۹. آیین زندگی در قرآن (نظام اجتماعی و خانوادگی مطلوب قرآن)
 ۶۷۰. حدیث و جامعه‌شناسی

قرآن و کلام

۶۸۹. کلام الهی	۶۷۱. چیستی دین
۶۹۰. عدل الهی	۶۷۲. اهداف و کارکردهای دین
۶۹۱. قضا و قدر	۶۷۳. هندسه و قلمرو دین
۶۹۲. بدا	۶۷۴. منشأ دین
۶۹۳. خیر و شر	۶۷۵. معرفت دین
۶۹۴. هدایت و ضلالت	۶۷۶. زبان دین
۶۹۵. حسن و قبح ذاتی	۶۷۷. عقل و دین
۶۹۶. ایمان	۶۷۸. نیاز بشر به دین
۶۹۷. کفر و فریبگی	۶۷۹. براهین اثبات خدا
۶۹۸. هدف از خلقت انسان	۶۸۰. اسماء و صفات خداوند
۶۹۹. ویژگی‌های انسان	۶۸۱. امکان وصف و مفهوم‌شناسی صفات
۷۰۰. تکلیف	۶۸۲. توحید
۷۰۱. جبر و اختیار	۶۸۳. شرک
۷۰۲. سعادت و شقاوت	۶۸۴. علم الهی
۷۰۳. عالم ذر	۶۸۵. رؤیت
۷۰۴. برزخ	۶۸۶. اراده
۷۰۵. حیات و مراتب آن	۶۸۷. قدرت
۷۰۶. فطرت	۶۸۸. حکمت

۷۳۴. خلود	۷۰۷. معراج
۷۳۵. حبط و تکفیر و تبدیل	۷۰۸. دین یا ادیان
۷۳۶. شفاعت	۷۰۹. اسلام
۷۳۷. عفو و غفران	۷۱۰. قرآن
۷۳۸. قیامت و نام‌های آن	۷۱۱. تورات
۷۳۹. تجسم عمل	۷۱۲. انجیل
۷۴۰. تناسخ	۷۱۳. کتب آسمانی
۷۴۱. اشراف الساعه	۷۱۴. نسخ ادیان
۷۴۲. آخر الزمان	۷۱۵. ضرورت بعثت پیامبران
۷۴۳. توبه	۷۱۶. نبوت عامه
۷۴۴. آجال	۷۱۷. وحی
۷۴۵. ارزاق	۷۱۸. عصمت
۷۴۶. صراط	۷۱۹. اعجاز و کرامت
۷۴۷. حساب و میزان	۷۲۰. نبوت خاصه
۷۴۸. بهشتان و دوزخیان	۷۲۱. خانمیت
۷۴۹. نامه اعمال	۷۲۲. امامت عامه
۷۵۰. ثواب و عقاب	۷۲۳. امامت خاصه
۷۵۱. اعراف	۷۲۴. اهل بیت در قرآن
۷۵۲. حشر (و نشر و بعثت)	۷۲۵. علم ائمه علیهم السلام
۷۵۳. نفع صور	۷۲۶. مهدویت
۷۵۴. لقاء	۷۲۷. توسل و تبرک
	۷۲۸. رجعت
	۷۲۹. معاد
	۷۳۰. براهین اثبات معاد
	۷۳۱. مرگ
	۷۳۲. بهشت
	۷۳۳. دوزخ

شپوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی